

Комітет Верховної Ради України
з питань організації державної
влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та
містобудування

Рішення Комітету щодо
експертного висновку
до законопроекту № 15165

Згідно зі статтею 93 Регламенту Верховної Ради України, відповідно до предмета відання і за дорученням Голови Верховної Ради України, Комітет для підготовки експертного висновку щодо відповідності вимогам антикорупційного законодавства, розглянув проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо покращення правових умов для діяльності органів самоорганізації населення» (реєстр. № 15165), внесений народним депутатом України Стефанчуком Р.О. та іншими народними депутатами України.

Відповідно до пояснювальної записки метою проєкту Закону є покращення правових умов для діяльності органів самоорганізації населення задля створення сприятливого середовища для розбудови демократичного врядування в територіальних громадах через залучення населення до вирішення окремих питань місцевого значення.

У проєкті Закону не виявлено корупціогенних факторів, які можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень.

Разом з тим, слід висловити зауваження щодо нечіткості підстав для відмови у наданні дозволу на створення органу самоорганізації населення та зміну території його діяльності.

Так, частиною шостою статті 10 Закону України «Про органи самоорганізації населення» передбачається, що сільська, селищна, міська рада може відмовити у наданні дозволу на створення органу самоорганізації населення, якщо ініціювання створення такого органу здійснено з порушенням вимог, встановлених Конституцією та законами України, а також у разі невідповідності положення про цей орган Конституції та законам України. З цих

же підстав зазначені ради приймають рішення про відмову у наданні дозволу на зміну території діяльності такого органу (частина дев'ята статті 11 Закону України «Про органи самоорганізації населення»).

Однак, проєкт Закону недостатньо чітко визначає підстави для відмови у наданні дозволу на створення органу самоорганізації населення та зміну території його діяльності. Це створює умови для довільного тлумачення цієї норми суб'єктом владних повноважень та ризику відмови у наданні дозволу з формальних підстав.

У зв'язку з цим, у разі ухвалення проєкту Закону в першому читанні, під час його підготовки до другого читання слід передбачити механізм, згідно з яким відмова повинна містити посилання на конкретну норму законодавства із зазначенням, що саме порушено під час ініціювання створення такого органу, а також, який саме пункт чи стаття положення про такий орган є таким, що не відповідає конкретним нормам законів. Крім того, необхідно упередити можливість повторної відмови з тих самих підстав у разі усунення виявлених порушень.

Керуючись положеннями пункту 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», частини першої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет на своєму засіданні 12 травня 2026 року (протокол № 206) дійшов висновку та прийняв рішення, що проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо покращення правових умов для діяльності органів самоорганізації населення» (реєстр. № 15165) **відповідає вимогам антикорупційного законодавства із зауваженням.**

Голова Комітету

Анастасія РАДІНА

